

Postanowienie z dnia 16 maja 2006 r.

III SZ 2/06

Przepis art. 89 § 1 k.p.c. upoważnia adwokata, radcę prawnego oraz rzecznika patentowego wyłącznie do uwierzytelniania udzielonego im pełnomocnictwa, co nie obejmuje uwierzytelniania innych dokumentów urzędowych, w tym dokumentu przy pomocy którego organ osoby prawnej wykazuje swoje umocowanie do działania w imieniu osoby prawnej (art. 68 w związku z art. 67 § 1 k.p.c.).

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Zbigniew Hajn (sprawozdawca), Zbigniew Myszk.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 maja 2006 r. sprawy z powództwa „Z.” SA w C. przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki o nałożenie kary pieniężnej, na skutek zażalenia strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 lutego 2006 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżone postanowienie.

U z a s a d n i e

Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie z powództwa „Z.” SA w C. przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki o nałożenie kary pieniężnej postanowieniem z 21 lutego 2006 r. odrzucił apelację strony powodowej. Zdaniem Sądu apelacja podlegała odrzuceniu z dwóch przyczyn. Po pierwsze, zgodnie z art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. apelacja powinna zawierać wniosek o zmianę lub uchylenie wyroku z zaznaczeniem zakresu żądanej zmiany lub uchylenia. W niniejszej sprawie apelacja nie spełniała przesłanki z art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c., skoro brak w niej określenia zakresu żądanego uchylenia.

Drugą przyczyną, dla której apelacja podlegała odrzuceniu było nieprawidłowe poświadczenie za zgodność z oryginałem kserokopii odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego. Radca prawny nie jest bowiem uprawniony do poświadczania dokumen-

tów. Wyjątek stanowi tu pełnomocnictwo, którego odpis radca prawny może sam uwierzytelnić w oparciu o przepis art. 89 § 1 zdanie 2 k.p.c. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 maja 2003 r., III CZP 21/04 (Wokanda 2004 nr 12, poz. 1), wskazał, że radca prawny nie jest uprawniony do uwierzytelniania tzw. dalszych pełnomocnictw. Tym bardziej żaden przepis nie uprawnia go do poświadczania za zgodność z oryginałem innych dokumentów urzędowych, przy pomocy których jest obowiązany wykazać swoje uprawnienie do działania w imieniu osoby prawnej, właściwie reprezentowanej (art. 68 k.p.c.).

Pełnomocnik powoda w zażaleniu na przedmiotowe postanowienie Sądu Apelacyjnego zaskarżył je w całości, jednocześnie zarzucając mu błędną interpretację przepisów, to jest art. 89 §1 k.p.c., poprzez przyjęcie, że upoważnienie radcy prawnego do uwierzytelniania odpisu pełnomocnictwa dotyczy jedynie samego dokumentu pełnomocnictwa, nie zaś całego aktu (*sensu largo*) pełnomocnictwa, a więc również jego integralnej części potwierdzającej reprezentację organu mocodawcy - odpisu KRS; oraz poprzez niewłaściwe zastosowanie w sprawie stanowiska Sądu Najwyższego zaprezentowanego w orzeczeniu z dnia 19 maja 2004 r., III CZP 21/04. W następnej kolejności podniósł zarzut błędnej interpretacji art. 373 zdanie drugie k.p.c., poprzez jego zastosowanie w sprawie, mimo iż sankcja odrzucenia apelacji w nim zawarta dotyczy jedynie sytuacji, gdy w konsekwencji wezwania sądu do uzupełnienia braków formalnych pisma procesowego strona nie dokonała lub nienależycie dokonała tegoż obowiązku, zaś wezwanie Sądu nie dotyczyło - ponieważ nie mogło w świetle art. 370¹ k.p.c. dotyczyć - przesłanki zawartej w art. 368 §1 pkt 5 k.p.c.

Ostatecznie zarzucił również błędną wykładnię językową treści apelacji powoda z 13 czerwca 2005 r., poprzez przyjęcie, że apelujący nie zawarł w jej treści, zgodnie z dyspozycją art. 368 §1 pkt 5 k.p.c., wniosku o zmianę lub uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz zakresu żądanej zmiany lub uchylenia.

Mając na względzie powyższe naruszenie wniósł o uchylenie postanowienia i rozpoznanie zażalenia jako oczywiście uzasadnionego w rozumieniu art. 395 § 2 k.p.c. przez Sąd Apelacyjny w Warszawie; uchylenie zaskarżonego postanowienia i w konsekwencji merytoryczne rozpatrzenie wniesionej w dniu 13 czerwca 2005 r. apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 9 maja 2005 r.; ewentualnie zaś wniósł o przekazanie sprawy do Sądu Najwyższego w Warszawie w celu jej rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnione. Skarżący trafnie zarzucił, że Sąd Apelacyjny bezpodstawnie uznał, iż w rozpatrywanej apelacji nie określono zakresu żądanego uchylenia. Wbrew temu twierdzeniu apelujący na drugiej stronie apelacji [...] wskazał: „wnoszę o uchylenie w całości Wyroku Sądu Okręgowego i uwzględnienie złożonego odwołania”, co spełnia wymaganą przez art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. przesłankę przyjęcia apelacji do rozpoznania.

Bezpodstawna okazała się również druga z podanych przesłanek odrzucenia apelacji, za którą Sąd Apelacyjny uznał złożenie przez pełnomocnika powoda po terminie nieprawidłowo poświadczonej za zgodność z oryginałem kserokopii odpisu z KRS dotyczącego rejestracji strony powodowej. Nieprawidłowość ta polegała, według Sądu Apelacyjnego, na poświadczeniu odpisu przez pełnomocnika powoda - radcę prawnego, podczas, gdy zgodnie z art. 89 § 1 zdanie drugie k.p.c., radca prawny (adwokat, rzecznik patentowy) może uwierzytelnić jedynie odpis udzielonego mu pełnomocnictwa. Bezpodstawność tak określonego powodu odrzucenia apelacji wynika z dwóch przyczyn. Po pierwsze, zarzucane przez Sąd osobiste uwierzytelnienie odpisu KRS było dokładnym wykonaniem zarządzenia przewodniczącego wydziału z 21 lutego 2006 r. w brzmieniu: „wezwać r.pr. E.H. do poświadczenia za zgodność z oryginałem kserokopii odpisu z KRS [...] w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia apelacji”. Pomimo to należy zgodzić się z prezentowanym w zaskarżonym postanowieniu poglądem, że art. 89 § 1 k.p.c. upoważnia adwokata, radcę prawnego oraz rzecznika patentowego wyłącznie do uwierzytelniania udzielonego im pełnomocnictwa, co nie obejmuje uwierzytelniania innych dokumentów urzędowych, w tym dokumentu przy pomocy którego organ osoby prawnej wykazuje swoje umocowanie do działania w imieniu osoby prawnej (art. 68 w związku z art. 67 § 1 k.p.c.). W rezultacie rozpatrywane pełnomocnictwo, jako wystawione przez organ powoda, którego umocowanie do działania w imieniu osoby prawnej nie zostało prawidłowo wykazane, nie odpowiada wymogom prawnym. Nie uzasadnia to jednak odrzucenia apelacji sporządzonej przez tak umocowanego pełnomocnika. Sąd Najwyższy w obecnym składzie podziela pogląd wyrażony ostatnio w postanowieniu Sądu Najwyższego z 27 stycznia 2005 r., II PZ 69/04 (OSNP 2005 nr 16, poz. 251), w którym Sąd ten stwierdził, że apelacja sporządzona przez nieuprawnionego pełnomocnika

podlega rozpoznaniu, jeśli zostanie potwierdzona przez stronę. W takiej sytuacji, sankcją niewykonania lub nienależytego wykonania przez radcę prawnego zarządzenia sądu zobowiązującego do złożenia oświadczenia zgodnie z art. 89 § 3 k.p.c., nie jest odrzucenie apelacji, lecz niedopuszczenie go do występowania w sprawie (zob. również powołaną w tym postanowieniu uchwałę Sądu Najwyższego z 20 grudnia 1968 r., III CZP 93/68, OSNCP 1969 nr 7-8, poz. 129, zgodnie z którą skuteczność prawna czynności procesowych dokonanych przez osobę, która nie może być pełnomocnikiem procesowym, zależy od ich zatwierdzenia przez zainteresowaną stronę).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze w związku z 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

=====